

Реабілітовані історією. Кіровоградська область. Книга сьома. Упорядники: Бабенко О.А., Шевченко Б.Л., Третяк Д.С. – Кропивницький, 2019. – 358 с.

У книзі подані короткі біографічні дані про уродженців та мешканців сучасної Кіровоградщини, які у кінці 20-х – на початку 30-х років ХХ ст. були розкуркулені та виселені за межі України під час проведення рядянською владою колективізації сільського господарства. Прізвища розкуркулених селян розташовані в алфавітному порядку в межах розділу району. У книзі публікуються також нариси про колективізацію сільського господарства Кіровоградщини та розкуркулення сільського населення, а також цікаві документи з архіву управління МВС України у Кіровоградській області.

В. Крижанівський. Випускники Глухівського учительського інституту (1874 - 1906). Біографічний словник. – Глухів, 2019. – 136 с.

Біографічний словник містить 488 статей, що відображають віхи життя, педагогічної, громадської діяльності та наукового доробку вихованців Глухівського учительського інституту від зачаткування установи - 1874 р. до її реформування – 1906 р.

В. Крижанівський. Викладачі Глухівського інституту (1874 - 1924 рр.). Біобібліографічний словник. – Глухів, 2017. – 96 с.

Біобібліографічний словник містить 84 статті, що відображають віхи життя, педагогічної, громадської діяльності та наукового доробку викладачів Глухівського інституту від зачаткування установи - 1874 р. до її ліквідації – 1924 р. У виданні містяться відомості про викладачів Златопільської гімназії.

Кочергін І.О. Соціальна трансформація Катеринославського дворянства (друга половина ХІХ ст. - початок ХХ ст.). – Дніпропетровськ: "Герда", 2015. – 576 с.

У монографії з'ясовано характерні особливості поведінки дворянства Катеринославської губернії у різних ситуаціях в період соціально-економічної, суспільно-політичної та соціокультурної трансформації Російської імперії другої половини ХІХ ст. - початку ХХ ст.

Проаналізовано роль дворянства після скасування кріпацтва в діяльності різноманітних інституцій, що виникли внаслідок реформ Олександра ІІ і контреформ Олександра ІІІ; які шляхи подолання проблем, що постали після 1861р., бачило катеринославське дворянство; як воно взаємодіяло всередині дворянського зібрання та поза його межами з різними соціальними та етнічними групами; наскільки сильно дворяни впливали на соціокультурну ситуацію в губернії та що спонукало їх займатися благодійністю та просвітницькою діяльністю та які були її напрями.

Книга буде цікавою науковцям, викладачам історії, вчителям, студентам і всім, хто цікавиться історичним минулим України.

Ю. Легун. Генеалогія селян Подільської губернії: джерела. – Вінниця: О. Власюк, 2005. – 516 с.

У монографії здійснено аналіз стану збереження, особливостей укладання та інформативного наповнення писемних архівних джерел з генеалогії селянства окремого регіону. Автором розглянуті рукописні документальні комплекси 12-ти архівних і бібліотечних установ України, Російської Федерації, Польщі. Окремий розділ праці присвячено питанню класифікації джерел з родознавчою інформацією.

Видання розраховане на фахівців з історії селянства і аграрних відносин XIX ст., генеалогів, краєзнавців, студентів та всіх, хто цікавиться історією рідного краю і власних родин.

Збережена спадщина. – Київ: Українське товариство охорони пам'яток історії, 2007. – 280 с.

Пропонований збірник містить добірку матеріалів та документів із історії Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, а також бібліографію видань, що відображає сорокарічний поступ цієї громадської організації у справі збереження й охорони історико-культурної спадщини в Україні протягом другої половини XX ст.

Видання розраховане як для фахівців: істориків, археологів, музеєзнавців, пам'яткознавців тощо, так і для широкого загалу читачів - усіх, хто цікавиться пам'яткоохоронною справою, історією і культурою України в цілому.

Двойна дьга. Альманах № 1 (колектив українських і болгарських авторів) – Кропивницький: Зоріденн, 2019. - 234 с.

Українсько-болгарський альманах «Подвійна райдуга» - це збірка поезій і прози українських і болгарських письменників у взаємному перекладі. Книга слугуватиме подальшому укріпленню творчого взаємозбагачення і дружніх стосунків між двома слов'янськими народами. Вона – перша ластівка на творчому небосхилі українців і болгар.

Д. Мешков. Життєвий світ причорноморських німців (1781 - 1871). – Київ: ТОВ "Видавництво "Кліо", 2017. – 464 с.

У книжці висвітлено економічні, соціальні та демографічні аспекти розвитку сільськогосподарських німецьких колоній Півдня України у 1781 - 1871 рр. Автор аналізує важку адаптацію німецьких мігрантів до чужого оточення в Російській імперії. В центрі уваги - повсякденне життя колоністів: як вони давали собі раду з незнайомим кліматом та ґрунтами, як боролися з хворобами, епідеміями та нашествиями шкідників. Розглянуто пребіг соціальної та професійної диференціації сільських спільнот, розвиток упродовж дев'яти десятиліть релігійних громад і колоністських сімей, відносини німців з місцевими представниками державної адміністрації та сусідами в мультиетичному та мультиконфесійному світі Північного

причорномор'я. У новому світі подано взаємини армії та колоністських громад під час Кримської війни.

Таємниці Байгорода Юрія Яновського./ Упор. Б.В. Стасюк. - Кропивницький: ТОВ "Імекс-ЛТД", 2008. – 204 с.

Уперше перед українським читачем постає наново відредагований, наближений до первинного авторського задуму текст повісті Юрія Яновського "Байгород" (1927), яку критики часто й незаслужено обходять увагою. Літературознавці та історики вперше об'єдналися і представили її читачу в широкому контексті бурхливих, малознаних подій сторічної давнини, що вирували в самому серці України навколо нинішнього Кропивницького - міста, яке шість разів міняло свою назву, але для великої літератури так і лишилося романтичним Байгородом. Видання багатолілюстроване та прокоментоване.

Ю. Шевельов. Я - мене - мені... (і довкруги). Том 1. - Харків -Нью-Йорк: Видавець Олександр Савчук, 2017. – 728 с.

Спогади Юрія Шевельова. Розповідь та коментарі, які в контексті розповіді доповнені ілюстраціями видатних людей; пам'ятних місць, предметів, листів, фільмів, вистав, картин, плакатів, афіш, тощо.

Поплавський М.М. Як стати популярним та багатим Версія Михайла Поплавського. – Київ: "Макрос", 2007. – 144 с.

Михайло Поплавський описує свою версію того, яким чином можна стати успішним, популярним та багатим на основі власного життєвого досвіду.

Законодавство України про інформацію (станом на 01 березня 1999р.). – Київ: Парламентське видавництво, 1999. – 156 с.

Законодавство України про інформацію (станом на 01 березня 1999 р.)

В. Вієвський. Замальовки. – Кіровоград: Центрально-Українське видавництво, 2008. – 332 с.

Збірка містить вірші, сонети, ессе, монографії та статті. Останні присвячені І. Тобілевичу, М. Заньковецькій, ГС. Сковороді, А. Чехову, В.Винниченку, І.П. Котляревському та М.Л. Кропивницькому.

Північне Причорномор'я і Крим в добу середньовіччя (XIV - XVI) Матеріали міжнародної наукової конференції, присвяченої 10-літтю археологічних досліджень золотоординської пам'ятки в с. Торговиці. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2006. – 126 с.

Результати дослідження археологічних експедицій Північного Причорномор'я і Криму. Містить змістовний опис археологічних знахідок, місця розкопок, повний історико-археологічний аналіз дослідження.

Синюков В.В., Пешков А.Н. Поэма о потеряном рае. – Москва, 2002. – 208 с.

Автобиографические очерки авторов. Очерки о предках авторов: арест Николая Пешкова в 1923 г., крестьянские восстания в 1920-е гг. и раскулачивание в Вологодской области, арест в 1943 г. и пребывание в концлагере А. Шмелевой-Пешковой, участие Н. Пешкова в Великой Отечественной войне, арест Василия Синюкова в 1938 г. Репрессии в Архангельской области в 1930-е гг.

Т. Деркач. Московский патриархат в Украине: АНАТОМИЯ ПРЕДАТЕЛЬСТВА. Киев, 2018. – 224 с.

История украинского церковного разделения очень драматична. И не последнюю точку, к сожалению, в нем поставила российская агрессия против Украины. Аннексия Крыма, война в Донбассе - украинские церкви разделились в своей поддержке сторон конфликта. Киевский патриархат без всяких сомнений стал на сторону Украины. Но Московский патриархат в Украине, который по иронии судьбы называется "Украинская православная церковь", занял позицию "и вашим, и нашим", на оккупированных территориях поддерживая именно оккупантов.

Предательство Украины со стороны Московского патриархата - это уже, к сожалению, наша история. Автор этой книги, известный религиозный публицист, блогер, соучредитель ОО "Центр религиозной безопасности" Татьяна Деркач в течение долгого времени тщательно собирала публичные доказательства причастности священников и епископов УПЦ МП к поддержке аннексии Крыма и военного восстания на Донбассе.

С. Орел. Ті, хто не хотів помирати мовчки... – Кропивницький: КП "Регіональна інформаційно-поліграфічна агенція", 2018. – 115 с.

В основі видання – архівні документи та справи репресованих за протести проти колективізації мешканців Кіровоградської області. Із близько тисячі справ, що зберігаються в обласному архіві, до книги увійшли найбільш типові. За словами Світлани Орел, найактивнішими в організації такого супротиву були жителі Знам'янського, Олександрівського, Олександрійського та Світловодського районів Кіровоградської області. Вони організовували повстання, розгромлювали сільради, різними способами протестуючи проти колективізації. Тим часом, протягом багатьох років в дослідницькій літературі українців зображували лише жертвами, акцентуючи на жалю і сльозах, не беручи до уваги моменти масового спротиву і прагнення самозбереження.

Виявляти і охороняти стародавню скульптуру і петрогліфи. – Київ: Товариство "Знання" Української РСР, 1989. – 20 с.

Розповідається про зразки стародавнього образотворчого мистецтва - стели, статуї, обеліски, петрогліфи тощо епохи міді-бронзи, раннього залізного віку та середньовіччя.

Розрахована на широке коло читачів-краєзнавців, істориків, археологів, мистецтвознавців.

О. Колотуха. Рекреаційно-туристські ресурси Кіровоградської області. Кропивницький, 2016. – 144 с.

Проаналізовано природні, спортивні, культурно-історичні та пізнавальні рекреаційно-туристські ресурси України. Наведено перелік центрів дитячо-юнацького туризму і краєзнавства та рекреаційно-туристських закладів в державі.

Бесценные сокровища народа./ Реакционная коллегия: И.Д. Назаренко, И.В. Архипов, С.Д. Зубков, Г.М. Мултых, Ф.П. Шевченко. – Киев: Вища школа, 1984. – 312 с.

В учебном пособии раскрываются истории марксистско-ленинского учения о культурном наследии народа, его роли в коммунистическом воспитании людей. Рассказывается о памятниках истории, археологии, градостроительства и архитектуры, искусства, документальных памятниках, рассматривается их характеристика, учет, классификация памятников, значение различного вида их для научных и практических целей.

Сидоренко П.І., Варава О.Б., Максименко П.В., Присяжнюк С.С., Слепчук В.Я., Шевцова Л.І. Кіровоградський медичний коледж ім. Є.І. Мухіна. 75 років від заснування. – Київ: Здоров'я, 2003. – 164 с.

У книжці висвітлено основні етапи розвитку медичної освіти на Кіровоградщині. Показано вклад Єлисаветградської медико-хірургічної школи в загальну справу підготовки медичних кадрів для Російської імперії. Виділено заслуги випускника школи, відомого вченого, одного з основоположників анатоμο-фізіологічного напрямку в медицині Єфрема Йосиповича Мухіна, ім'я якого сьогодні носить заклад.

Б. Куманський. Під зорею степової Еллади. – Кіровоград: Лисенко В.Ф., 2015, - 166 с.

Кіровоградщина, яку автор назвав Степовою Елладою, подарувала світові багато талановитих людей. Автор "заселив" цей збірник тими знаковими для нашого краю людьми, з якими зустрічався протягом свого журналістського марафону. Публікації підготовлені на основі нарисів, інтерв'ю, заміток, опублікованих свого часу в періодичній пресі.

Клейтман С.Л. Безопасность вождения автомобиля и правила дорожного движения. – Харьков: Вища школа, 1976. – 144 с.

В книге впервые, наряду с подробными комментариями к Правилам дорожного движения (с учетом изменений и дополнений, принятых с апреля 1975 г.), даны упражнения, вопросы и ответы на них, позволяющие лучше понять особенности движения в конкретных дорожных условиях.

Справочник рассчитан на широкий круг автолюбителей.

Почесні громадяни міста Кіровограда. – Кіровоград: Реакційно-видавничик відділ облграфвидаву, 1989. – 30 с.

Видання знайомить читачів з життєвим і творчим шляхом видатних діячів партії і радянської держави, імена яких навечно вписані в історію міста Кіровограда.

Автор тексту нарисів про почесних громадян міста Ярош В.П., член Спілки журналістів СРСР.

При підготовці видання використані матеріали партійного архіву обкому партії та обласного краєзнавчого музею.

Л. Гайда. Вчителі-краєзнавці, засновники музеїв Кіровоградщини. – Кіровоград: Центрально-Українське видавництво, 2004. 56 с.

До цього видання включено серію біографічних нарисів про вчителів-краєзнавців, які багато років займалися і займаються краєзнавчо-дослідницькою та пам'яткоохоронною роботою і на громадських засадах створили музеї: висвітлюється їхній життєвий та творчий шлях, що своєрідно відзеркалює історію нашого краю другої половини ХХ століття.

С. Шевченко. Обабіч Інгулу (до 30-річчя Кіровського району м. Кіровограда). – Кіровоград, 2003. – 32 с.

Досліджується історія створення Кіровського району м. Кіровограда, аналізуються основні напрямки роботи ради, виконкому, громадських організацій, діяльності роботи підприємств і установ, ступінь вирішення соціально-економічних проблем. Охоплено період з грудня 1973 по грудень 2003 рр.

Для депутатів усіх скликань, активу і мешканців регіону. Може використовуватись вчителями на уроках з історії.

Сергій Колесников: романтик, літератор, рятівник, життєлюб.../ Упоряд. Анатолій Безтака. – Кропивницький: ПП "Питльована О.А.", 2018, 80 с.

Книга видана за сприяння рідних С. Колесникова та редакції всеукраїнської газети "Діалог". Біографія на основі спогадів близького оточення.

Л. Гайда. Музей у навчальному закладі. – Київ: "Шкільний світ", 2009. – 128 с.

Книжка містить матеріали, що стосуються діяльності музеїв при навчальних закладах України: нормативно-правову базу, короткий історичний нарис їхнього розвитку на сучасний стан. Значну увагу приділено актуальним аспектам навчально-методичного забезпечення діяльності краєзнавчих гуртків, інформації щодо можливостей їх співпраці з державними установами, громадськими організаціями та музеями; подано список літератури, що орієнтує вчителя на ознайомлення з сучасним музеєзнавством.

Кропівний В.М., Вербицька Т.В. Фільштейн Леонід Михайлович: Біобібліографічний показчик наукових праць за 1962-2010 роки. - Кіровоград: Лисенко В.Ф., 2011. – 104 с.

У виданні відображено наукову й освітянську діяльність Фільштейна Л.М., заслуженого працівника народної освіти України, академіка Академії економічних наук України, доктора економічних наук, професора, завідувача кафедрою "Економіка праці та менеджмент" Кіровоградського національного технічного університету, відомого вченого в галузі фінансів, кредиту, грошей, економіки праці.

Декабристи і наш край (до 165-річчя повстання декабристів). – Кіровоград, 1990. – 20 с.

Бібліографічний показчик декабристів, життя яких пов'язані з Кіровоградщиною.

Памятники Донецкой области. - Донецк: Донбасс, 1969. - 32 с.

Містить фотографії, опис та вірші присвячені пам'ятникам Донецької області.